

UCHWAŁA Nr 14/2015
ZARZĄDU POWIATU TORUŃSKIEGO
z dnia 21 stycznia 2015 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Toruńskim na lata 2015 – 2017”.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.¹) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.²), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Toruńskim na lata 2015 – 2017, zawierający między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych, o których mowa w art. 54 ust. 1, ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący posiedzenia

Starosta Toruński

Mirosław Graczyk

¹Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i poz. 1072.

² Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2012 r. poz. 1519, z 2013 r. poz. 154, poz. 866, poz. 1650 oraz z 2014 r., poz. 619.

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2015 – 2017

TORUŃ 2015

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 180 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) do zadań własnych powiatu należy między innymi opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Przyjęcie „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Toruńskim na lata 2015-2017” ma na celu zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki ze strony rodziców, opieki i wychowania w warunkach stabilnego środowiska wychowawczego. Zakłada dalszy rozwój różnych form pieczy zastępczej poprzez propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, zwiększanie ilości rodzin zastępczych, w tym zawodowych, a także udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym w zakresie podwyższania kwalifikacji i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

Spis treści:

Uzasadnienie	2
I. Wstęp	4
II. Analiza i charakterystyka form pieczy zastępczej funkcjonujących w Powiecie Toruńskim	5
III. Cel Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017	9
IV. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2017	9
V. Rodzinne Domy Dziecka	10
VI. Osoby zatrudnione do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	10
VII. Zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017	11
VIII. Dodatkowe zadania dla PCPR nałożone nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	13
IX. Źródła finansowania Programu	14
X. Monitoring i ewaluacja programu	14
Wnioski i podsumowanie	15

I. Wstęp.

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 - 2017 jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.).

Zgodnie z ww. ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Do głównych zadań w tym zakresie należą: organizowanie opieki i wychowania w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przyznawanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, przyznawanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowych oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, przyznawanie rodzinom zastępczym zawodowym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka świadczeń na utrzymanie lokalu mieszkalnego, na pokrycie kosztów związanych z remontem, udzielanie tym rodzinom dni wolnych od sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem. Ponadto rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka można przyznać świadczenia na: dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka oraz wystąpieniem zdarzeń losowych. Do zadań własnych powiatu należy również przyznawanie pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną biologiczną, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej. Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej. Stąd też potrzeba opracowania kolejnego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej, który z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań nakreśli kierunki działań w perspektywie 3 – letniej, których głównym celem będzie zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej, właściwych warunków sprawowania opieki oraz stosownych środków finansowych.

II. Analiza i charakterystyka form pieczy zastępczej funkcjonujących w Powiecie Toruńskim

Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) na terenie powiatu toruńskiego funkcjonują:

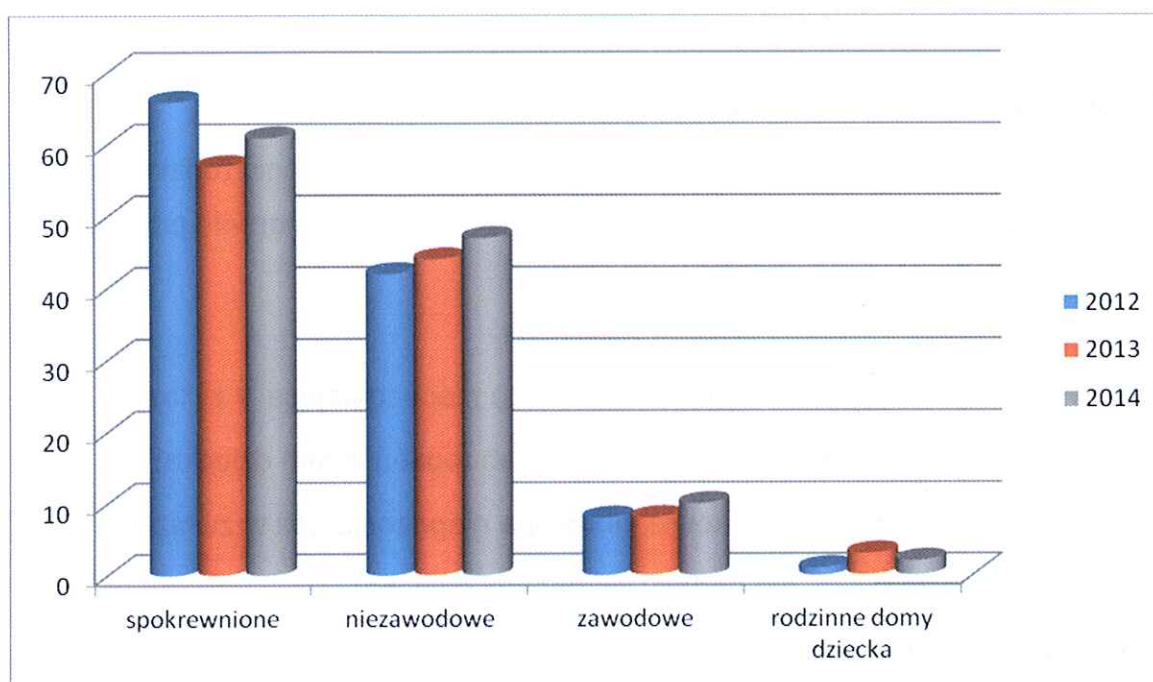
1. Rodziny zastępcze:
 - **spokrewnione** (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)
 - **niezawodowe** (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi dziecka)
 - **zawodowe** (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi dziecka), w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
2. Rodzinne Domy Dziecka
3. Rodziny pomocowe, wspierające rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.
4. Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka.

Analiza sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie ogółem w latach 2012-2014.

Rodziny zastępcze	2012	2013	2014
Spokrewnione	66	57	61
Niezawodowe	42	44	47
Zawodowe	8	8	10
Rodzinny Dom Dziecka	1	3	2
razem rodzin zastępczych	117	114	118

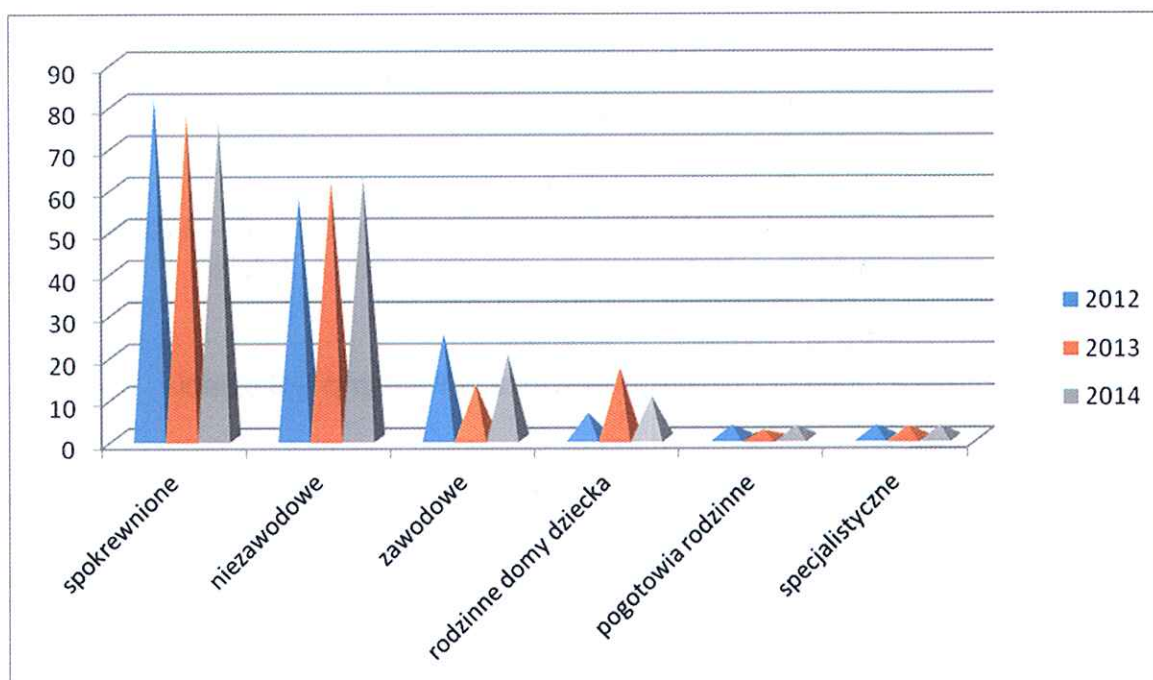
Wykres pokazujący liczbę rodzin zastępczych w powiecie toruńskim 2012 -2014.

Liczba dzieci z powiatu toruńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2012-2014

Dzieci w poszczególnych typach rodzin/ rok	2012	2013	31.12.2014
- spokrewnionych	82	78	76
- niezawodowych	58	62	63
- zawodowych	25	13	20
- rodzinnych domach dziecka	6	17	10
- pogotowiu rodzinnym	3	2	3
- specjalistycznej	3	3	3
razem dzieci w rodzinach zastępczych	177	171	175

Wykres przedstawiający liczbę dzieci z powiatu toruńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych 2012 - 2014.

Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze w powiecie toruńskim

POW w Chełmży funkcjonowała do 1.07.2013 r. Na początku 2013 r. w w/wym. placówce przebywało 20 wychowanków. W związku z decyzją Zarządu Powiatu Toruńskiego o rozwiązaniu POW, PCPR w Toruniu podjął działania zmierzające do przeniesienia wychowanków do innych placówek, rodzin zastępczych lub powrotu do rodziny biologicznej.

W związku z działaniami dyrektora PCPR w Toruniu, pracowników oraz wspólnych działań z kierownikami OPS - 4 dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 3 rodzeństwa przeniesiono do POW we Włocławku, 3 wychowanków do D.DZ w Pacółtowie, 3 rodzeństwa do D.Dz. w Tucholi, 1 wychowanek został umieszczony w D.Dz w Lubieniu Kujawskim, 1 wychowanek w OWDZ i R w Inowrocławiu, a 4 przeszło pod opiekę rodziców zastępczych.

Obecnie w Powiecie Toruńskim nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza. Dzieci, które z postanowienia sądu kierowane są do instytucjonalnej pieczy zastępczej umieszczane są w placówkach funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze całodobowe poza Powiatem Toruńskim – porozumienia, stan na 31.12.2014 r.

- Centrum Wspierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” – 1 dziecko,
- Dom Dziecka w Brodnicy – 1 dziecko
- Dom Dziecka w Pacółtowiu – 4 dzieci
- Dom Dziecka w Tucholi – 4 dzieci
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Insieme Razem” – 3 dzieci
- Dom Opiekuńczo – Wychowawczy dla dziewcząt – 2 dzieci
- Rodzinny Dom Dziecka w Toruniu – 1 dziecko
- Dom Dziecka w Liskowie – 1 dziecka
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wydrzno – 3 dzieci

Liczba dzieci pochodzących z Powiatu Toruńskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2012 - 2014

Liczba dzieci/rok	2012	2013	2014
liczba dzieci w placówkach op. wych.	8	19	20

Liczba rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach Powiatu Toruńskiego stan na 31.12.2014 r.

Gmina	Liczba dzieci	Liczba rodzin
Miasto Chełmża	22	21
Chełmża	11	11
Czernikowo	8	4
Lubicz	28	17
Łubianka	6	4
Łysomice	22	14
Obrowo	28	18
Zławieś Wielka	37	19
Wielka Nieszawka	13	10
Razem	175	118

Wnioski z analizy pieczy zastępczej w powiecie toruńskim w latach 2012-2014

1. W latach 2012-2014 liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej utrzymuje się w miarę na stałym poziomie.
2. Większość dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych umieszczana jest w rodzinnych formach pieczy zastępczej.
3. W latach 2012-2014 wzrosła liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej – w większości są to dzieci w wieku powyżej 15 r.ż., z problemami w funkcjonowaniu, co utrudnia umieszczanie ich w rodzinnej pieczy zastępczej. Pozostaną one w POW do usamodzielnienia.

III. Cel Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 - 2017

Głównym celem (misją) Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015- 2017 uznaje się:

rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem w rodzinnej pieczy zastępczej

poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, podwyższanie jakości opieki nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, udzielanie profesjonalnego wsparcia oraz podwyższanie kwalifikacji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

IV. Limit zawodowych rodzin zastępczych na lata 2015 -2017

Rodzinę zastępczą zawodową Starosta tworzy na wniosek niezawodowej rodziny zastępczej:

obligatoryjnie (w ramach limitu) w przypadku gdy:

- spełnia warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej,
- posiada opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka.

fakultatywnie (w ramach limitu) w przypadku gdy:

- spełnia warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej,
- posiada opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2017 został ustalony w oparciu o analizę potrzeb, a także warunków tworzenia zawodowych rodzin zastępczych wynikających z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy.

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Limit na rok 2015	Limit na rok 2016	Limit na rok 2017
Rodziny zastępcze zawodowe	1	1	1

V. Rodzinne Domy Dziecka

Rodzinny dom dziecka Starosta tworzy na wniosek zawodowej rodziny zastępczej w przypadku gdy:

- w rodzinie zastępczej zawodowej wychowuje się co najmniej 6 dzieci,
- spełnia warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- posiada co najmniej 3 – letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza zawodowa.

Obecnie na terenie Powiatu Toruńskiego funkcjonują dwa rodzinne domy dziecka.

Według stanu na 31.12.2014 r. w rodzinnych domach dziecka przebywało 10 dzieci.

Program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017 nie przewiduje utworzenia w 2015 r. kolejnego rodzinnego domu dziecka. W ramach funkcjonujących zawodowych rodzin zastępczych, tylko jedna rodzina spełnia obecnie wszystkie warunki wymagane do przekształcenia w rodzinny dom dziecka, jednakże nie jest zainteresowana przekształceniem i nie złożyła stosowanego wniosku.

VI. Osoby zatrudnione do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich

W ramach podwyższania jakości opieki nad dzieckiem umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnia się na wniosek rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka osobę do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich:

- **obligatoryjnie** gdy w rodzinie zastępczej niezawodowej lub zawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci
- **obligatoryjnie** gdy w rodzinnym domu dziecka przebywa więcej niż 4 dzieci
- **fakultatywnie** w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnym domu dziecka **w szczególnie uzasadnionych przypadkach.**

Według stanu na 31.12.2014 r. w rodzinach zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domach dziecka zatrudnionych było 5 osób – 2 w rodzinnych domach

dziecka, 3 w zawodowych rodzinach zastępczych, w wymiarze od 40 do 80 h w miesiącu, w zależności od potrzeb. Wynagrodzenie osób zatrudnionych do pomocy wynosi 10 zł brutto za 1 h.

VII. Zadania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 -2017

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Toruńskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Do jego zadań między innymi należy:

1. W przypadku konieczności umieszczenia w pieczy zastępczej zapewnienie dziecku opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli tylko jest to możliwe.
2. Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej.
3. Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
4. Kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów na rodziny zastępcze, w tym **sporządzanie opinii psychologicznej**.
5. Przygotowywanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez organizowanie szkoleń.
6. Podnoszenie kwalifikacji funkcjonujących rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez organizowanie szkoleń i poradnictwo specjalistyczne, mające na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.
7. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w pokonywaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poprzez zatrudnianie odpowiedniej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
8. **Wsparcie psychologiczne** – pedagogiczne na terenie Centrum, a także w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej.
9. Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem lub w związku z prawem do wypoczynku rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka przez zapewnienie dzieciom opieki i wychowania w rodzinach pomocowych.
10. Zatrudnienie na wniosek prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodziny zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.
11. Dokonywanie oceny funkcjonowania rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
12. Opiniowanie wniosków dotyczących przekształcenia rodzin zastępczych niezawodowych na rodziny zastępcze zawodowe przez powołaną zarządzeniem dyrektora Komisję d.s Pieczy Zastępczej.

13. Przekształcanie i tworzenie zawodowych rodzin zastępczych zgodnie z przyjętym limitem rodzin zastępczych przyjętym w 3-letnim powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej.
14. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i przekazywanie informacji do Sądu.
15. Współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w realizacji zadań dotyczących pracy z rodziną, w szczególności pomoc w opracowaniu planu pracy z rodziną biologiczną skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej.
16. Współpraca z Policją oraz Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie opracowania i wdrażania procedur w sytuacji odebrania dziecka rodzinie biologicznej w ramach art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
17. Współpraca z Gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi.
18. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin naturalnych i zastępczych.
19. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu zakwalifikowania do przysposobienia, gromadzenie i sporządzanie odpowiedniej dokumentacji, w tym **obowiązkowej opinii psychologicznej**.
20. Wspieranie osób opuszczających pieczę zastępczą poprzez udzielanie pomocy finansowej na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.
21. Przyznawanie świadczeń miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej dla spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
22. Zapewnienie środków na wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.
23. Zapewnienie środków na wynagrodzenia dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domach dziecka oraz dla rodzin pomocowych.
24. Zapewnienie środków na utrzymanie lokalu, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, w której wychowuje się więcej niż 3 dzieci.
25. Zapewnienie środków na utrzymanie lokalu, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka.
26. Dofinansowanie w ramach środków budżetu powiatu do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania.
27. Przyznawanie w ramach środków budżetu powiatu jednorazowego świadczenia na pokrycie potrzeb dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej.
28. Przyznawanie w ramach środków budżetu powiatu świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.
29. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Programu, w tym środków rządowych, na podstawie art. 187 ust. 1 pkt 2 ustawy.

VIII. Dodatkowe zadania dla PCPR nałożone nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie 19 września 2014r.

Zmiana ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 poz. 135 ze zm.) nałożyła na Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie kolejne zadania i obowiązki związane z pieczą zastępczą, które wiążą się z dodatkową pracą w terenie. Należą do nich:

1. Przeprowadzanie obowiązkowych **badan psychologicznych** dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze.
2. Obowiązek zorganizowania leczenia dzieci, w przypadku gdy Sąd Rodzinny orzeknie, że dziecko należy umieścić w zakładzie opiekuńczo – leczniczym lub poddać rehabilitacji leczniczej – koszty kuracji ponosi Powiat, w którym dziecko się urodziło.
3. W przypadku pozyskania informacji o zagrożeniu życia lub zdrowia dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, nałożono obligatoryjnie wizytacje w tym środowisku w ciągu całej doby.
4. PCPR jako organizator pieczy w myśl ostatniej nowelizacji, po upływie 18 miesięcy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma obowiązek złożenia do właściwego sądu wniosku o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka. Ma to na celu zwiększenie każdemu dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej szans na adopcję. Wiąże się to jednak ze wzmożonymi działaniami ze strony jednostki np. szybkie wydawanie opinii psychologicznych, sporządzanie wywiadów z rodzinami biologicznymi, pracy z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie pracy z rodziną biologiczną w celu powrotu dzieci do środowisk rodzinnych lub wykazania bezskuteczności prowadzonych działań i skierowanie dzieci do adopcji.
5. Wprowadzono obowiązek odnawiania co dwa lata indywidualnych **badan psychologicznych** określających predyspozycje i motywacje do dalszej pracy jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka oraz dokonywanie na tej podstawie rekrutacji.
6. W zakresie kontroli rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka nastąpiły zmiany w postaci ograniczenia liczby rodzin podlegających nadzorowi koordynatora z 30 do 15 rodzin, którym powinien opiekować się koordynator, obligatoryjnie zatrudniony od stycznia 2015 r. Koordynatorzy oraz pracownicy PCPR zostali zobowiązani do wysłuchania dziecka przy każdej wizycie w tej rodzinie. Obliguje to pracowników do wizyt popołudniowych w środowiskach.
7. Zmiana ustawy wprowadza zakaz rozdzielania nieletniej matki z dzieckiem. Pociąga to za sobą przygotowanie lub utworzenie rodzin zastępczych, które podążają temu niełatwemu zadaniu, co wiąże się z nakładami na dodatkowe szkolenia.
8. Zwiększy się też zapotrzebowanie na środki finansowe związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej, gdyż uchylono przepisy zgodnie z którymi dochody dzieci przebywających w pieczy zastępczej (m.in. renty rodzinne i alimenty) nie będą potrącane z przysługującego świadczenia, przez co wzrośnie kwota przeznaczona na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych.
9. Nowelizacja ustawy nakłada obowiązek dokonywania oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (w wieku do lat 3 – co 3 m-ce, w wieku

powyżej lat 3 – co 6 m-cy) na posiedzeniu z udziałem rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagogiem, psychologiem, właściwym asystentem rodziny, przedstawicielem ośrodka adopcyjnego, koordynatorem pieczy zastępczej oraz rodzicami dziecka z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

IX. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015- 2017 będą środki finansowe:

- z budżetu Powiatu Toruńskiego,
- z budżetu Państwa na zadania zlecone przez administrację rządową,
- z budżetu innych powiatów zgodnie z art. 19 1ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

X. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Toruńskim na lata 2015-2017 odbywać się będzie na podstawie corocznego sprawozdania z realizowanych celów. Informacje te będą przedkładane Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu i Radzie Powiatu.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, w szczególności określenie:

- poziomu skuteczności przyjętego programu w systemie wspierania rodziny i rozwoju pieczy

zastępczej,

- określenie czy środki zagwarantowane na realizację programu są wystarczające,
- określenie przydatności i jakości metod zastosowanych w realizacji poszczególnych celów

Programu,

- określenie w jakim stopniu warunki bazowe, wyposażenie w sprzęt i realizacja świadczeń oraz

organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów.

Podstawę ewaluacji programu stanowić będą:

- wypowiedzi ustne partnerów i beneficjentów Programu,
- liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem koordynatorów pieczy zastępczej,
- indywidualne programy usamodzielnienia wychowanków,
- oceny sytuacji dziecka,
- coroczne sprawozdania koordynatorów pieczy zastępczej,
- liczba dzieci jakie powróciły do rodzin biologicznych lub zostały adoptowane,

- wydane decyzje administracyjne dotyczące przyznanych świadczeń.

Wnioski do programu:

1. Należy rozwijać system rodzinnej pieczy zastępczej oraz doskonalić jakość sprawowanej opieki nad dziećmi.
2. Należy kłaść nacisk na pracę z rodzinami biologicznymi oraz współpracę z ośrodkami pomocy społecznej w celu profilaktyki umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną, a także stwarzania warunków umożliwiających powrót dzieci do rodziców.
3. Z uwagi na fakt, iż nie wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej należy zachować system instytucjonalny, z zastrzeżeniem jego rozwoju w kierunku specjalistycznym.

Podsumowanie:

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Toruńskim na lata 2015-2017 zawiera najważniejsze cele i kierunki działań podejmowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu. Główną ideą programu jest przeświadczenie, że to rodzina gwarantuje dziecku właściwy rozwój i możliwość zabezpieczenia potrzeb emocjonalnych, społecznych i poznawczych. Dlatego też niezwykle ważne jest wspieranie rodzin niewydolnych, znajdujących się w kryzysie. W przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną najkorzystniejszą formą pieczy zastępczej jest środowisko prawidłowo funkcjonującej rodziny zastępczej. Stąd też niezwykle ważny jest rozwój i doskonalenie rodzinnych form pieczy zastępczej. Niniejszy program opracowany został w celu realizacji powyższych zadań.